

PROTOKOL PRIZNAVANJA
MOBILNOSTI DIJAKOV V
SPLOŠNEM
IZOBRAŽEVANJU

ZELENI SIJAJ—
Z ROKO V ROKI
VZTRAJNOSTNO
ŠIRIMO OBZORJA

Sofinancira
Evropska unija

Protokol priznavanja mobilnosti dijakov v splošnem izobraževanju

Uredila: Bernarda Božnar

Avtorji: Andreja Ahčin, Bernarda Božnar, Loredana Guštin, Zalka Kuchling, Sandra Lamplichler, Irene Pecchiar

Lektoriranje: s programom Amebis Besana

Slikovno gradivo: Arhiv projekta Zeleni SljAj

Založnik: Biotehniški center Naklo

Naklo, 2024

Publikacija ni namenjena prodaji.

“Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina publikacije (komunikacije) je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.”

“This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.”

Sofinancira
Evropska unija

KAZALO

1	PROJEKT ZELENI SIJAJ	1
1.1	ZAKAJ POTREBUJEMO PROTOKOL PRIZNAVANJA?	1
1.2	IZKUŠNJE S PRIZNAVANJEM NA BIOTEHNIŠKEM CENTRU NAKLO.....	2
2	SKUPNI PREDLOGI PRIZNAVANJA MOBILNOSTI DIJAKOV	3
2.1	PRIZNAVANJE MOBILNOSTI PRI RAZLIČNIH PREDMETIH	3
2.2	PRIZNAVANJE MOBILNOSTI PRI POUKU JEZIKOV	6
2.3	PRIZNAVANJE MOBILNOSTI PRI DRŽAVLJANSKI VZGOJI, AKTIVNEM DRŽAVLJANSTVU IN PROJEKTNEM MANAGEMENTU	7
3	POSEBNOSTI PRIZNAVANJA NA POSAMEZNIH ŠOLAH	10
3.1	RAZVIJANJE PREČNIH KOMPETENC IN USMERJANJE – PCTO	10
3.2	OBVEZNE IZBIRNE VSEBINE (OIV)	10
3.3	OCENA IZ SODELOVANJA.....	11
4	NAČRTOVANJE JE KLJUČ DO USPEHA	12
5	KONKRETNI PRIMERI PRIZNAVANJA.....	14
5.1	BIOTEHNIŠKI CENTER NAKLO.....	14
5.2	ZNANSTVENI LICEJ FRANCE PREŠEREN	15
5.3	ZVEZNA GIMNAZIJA IN ZVEZNA REALNA GIMNAZIJA ZA SLOVENCE	16
5.4	PRIZNAVANJE MOBILNOSTI V DRUGIH PROJEKTIH	16
6	EVALVACIJA PROTOKOLA.....	19
	PRILOGE.....	21
	PRILOGA 1 – KARIERNA MAPA, MOBILNOST BC NAKLO	22
	PRILOGA 2 – KARIERNA MAPA, MOBILNOST ZL FRANCE PREŠEREN.....	25
	PRILOGA 3 – KARIERNA MAPA, MOBILNOST ZG/ZRG ZA SLOVENCE	29
	PRILOGA 4 – PROTOKOL PRIZNAVANJA MOBILNOSTI DIJAKOV V SPLOŠNEM IZOBRAŽEVANJU	33

SEZNAM SLIK

Slika 1: Različne možnosti priznavanja mobilnosti	3
Slika 2: Dijaki na izmenjavi pišejo novinarski članek pod vodstvom mentorice.....	4
Slika 3: Biološke ali kemijske poizkuse lahko dijaki	4
Slika 4: Dijaki iz Trsta so gostom predstavili značilnosti pokrajine.)	4
Slika 5: Dijaki so na izmenjavi organizirali zaključno prireditev.	4
Slika 6: Dijaki so v trgovini z izdelki iz druge roke izvedli intervju.	4
Slika 7: Z recikliranega papirja so dijaki na izmenjavi ustvarili serijo izdelkov.	4
Slika 8: Dijaki so na temo izmenjave v Celovcu izdelali padlet v nemškem jeziku.....	5
Slika 9: Proces priznavanja mobilnosti.	12
Slika 10: Naloge različnih akterjev v procesu priznavanja mobilnosti se dopolnjujejo	12

SEZNAM TABEL

Tabela 1: Primer priznavanja rezultatov za posamezne predmete.....	6
Tabela 2: Proces priznavanja mobilnosti dijakov v splošnem izobraževanju	13

1 PROJEKT ZELENI SIJAJ

Dokument je nastal v okviru Erasmus+ projekta Zeleni sijaj – Z roko v roki vztrajnostno širimo obzorja. Potekal od 1. 11. 2021 do 29. 2. 2024. Najpomembnejši cilj projekta je bil vzpostaviti protokol priznavanja mednarodnih mobilnosti v splošnem izobraževanju.

Tri šole, Biotehniški center Naklo, Znanstveni licej France Prešeren iz Trsta in Zvezna gimnazija in Zvezna realna gimnazija za Slovence iz Celovca smo 28 mesecev sodelovale v projektu Erasmus+ Zeleni Sijaj. Učitelji in učenci so v sklopu projekta spoznavali izbrane cilje Agende 2030 in iskali načine za ukrepe, s katerimi bi zmanjšali vpliv človeka na okolje in na podnebne spremembe. S stališča izvedbe Erasmus+ projektov je priznavanje mobilnosti zagotovo dodana vrednost projektu. Vključene šole so ugotovile, da priznavanje mobilnosti poveča motivacijo dijakov za udeležbo na mobilnosti in aktivno sodelovanje v njej. O načinih priznavanja so seznanjeni že pred mobilnostjo. Šole so našle nekaj skupnih možnosti priznavanja mobilnosti in hkrati ugotovile, da so šolski sistemi v državah zelo različni. Tako lahko vsaka šola najde njej lastne načine priznavanja mobilnosti dijakov v splošnem izobraževanju.

1.1 ZAKAJ POTREBUJEMO PROTOKOL PRIZNAVANJA?

Vse tri partnerske šole smo imele pred začetkom projekta že izkušnje z Erasmus+ projekti. Soočali smo se s težavami, kako in na kakšen način priznavati te mednarodne mobilnosti na splošnem področju v gimnazijskem programu. Predvidevali smo, da se bo v prihodnosti več dijakov udeleževalo mobilnosti. Z mednarodnim partnerstvom smo želeli vzpostaviti protokol priznavanja mednarodnih mobilnosti dijakov v splošnem izobraževanju.

Dijaki se v Erasmus+ projektih udeležijo mobilnosti v partnerski državi, sodelujejo pa tudi pri mobilnosti, ki poteka na matični šoli. Če je mobilnost organizirana le za skupino dijakov in ne za celoten razred, se pojavi težava, saj dijaki manjkajo pri rednem pouku in morajo manjkajočo snov samostojno osvojiti. Hkrati pa na mobilnosti pridobijo nova znanja, izkušnje in kompetence iz različnih področij. Razvijajo svoje jezikovne spretnosti, spoznavajo kulturne značilnosti drugega naroda, učijo se timskega in projektnega dela. Razvijajo digitalno kompetenco in osvojijo različna znanja in spretnosti. Na mobilnost se pogosto tudi pripravijo, npr. s pripravo predstavitve ali izdelavo kratkega filma. Po mobilnosti dijaki pogosto predstavijo svoje rezultate sošolcem. Vse te njihove aktivnosti so ob skrbnem načrtovanju koordinatorjev projekta, ravnateljev in učiteljev lahko osnova za vrednotenje mobilnosti na domači šoli. Dijaku tako lahko na različne načine vrednotimo njegove rezultate mobilnosti. S tem med dijaki tudi dvignemo motivacijo za udeležbo na mobilnostih.

Izobraževalni sistemi in šole so v evropskem prostoru zelo različne. Zato so tudi možnosti priznavanja mobilnosti v državah različne. Kljub temu pa obstaja veliko skupnih točk, ki jih bodo lahko uporabile šole v širšem evropskem prostoru. Priznavanje mobilnosti je možno, če je partnerstvo kvalitetno in če so rezultati mobilnosti skrbno načrtovani. Pri tem pa mora imeti

ključno vlogo dijak sam, saj se on skupaj s koordinatorjem in učitelji odloči, pri katerih predmetih in na katerih področjih bodo rezultati njegove mobilnosti vrednoteni.

1. 2 IZKUŠNJE S PRIZNAVANJEM NA BIOTEHNIŠKEM CENTRU NAKLO

Na Biotehniškem centru Naklo smo se s priznavanjem znanja in izkušenj že srečali. Uspešno so priznavanje uvedli v enoti Izobraževanje odraslih ter na Srednji šoli.

Izobraževanje odraslih na BC Naklo izobražuje odrasle v poklicnih in srednje strokovnih programih s področja kmetijstva, hortikulture, živilstva in naravovarstva. Priznavanje znanja in izkušenj je bilo uvedeno leta 2008. Proces priznavanja poteka tako za udeležence izobraževanja odraslih, kot tudi za dijake. Oboji lahko v Odprtem kurikulumu uveljavijo znanja in izkušnje, ki so jih pridobili pri zunanjih izvajalcih. Pogosto uveljavijo tečaj oskrbe konj in jahanja, tečaj za motorno žago, usposabljanje za prostovoljnega gasilca in podobno. V postopku morajo priložiti potrdilo izvajalca ter opisati znanja in veščine, ki so jih pridobili.

Na **Srednji šoli** priznavanje mobilnosti v programih srednjega poklicnega in srednjega strokovnega izobraževanja poteka že deset let. Mobilnosti se izvajajo v projektih Erasmus+ in potekajo večinoma deset dni. Mobilnosti, ki niso denarno podprte z Erasmus+ sredstvi, so lahko tudi krajše. Področja usposabljanja so vezana večinoma na živilstvo, kmetijstvo, hortikulturo in naravovarstvo. Dijaki, ki se udeležijo mobilnosti, se že ob prijavi odločijo, kje bodo uveljavili znanja in izkušnje, ki jih bodo pridobili.

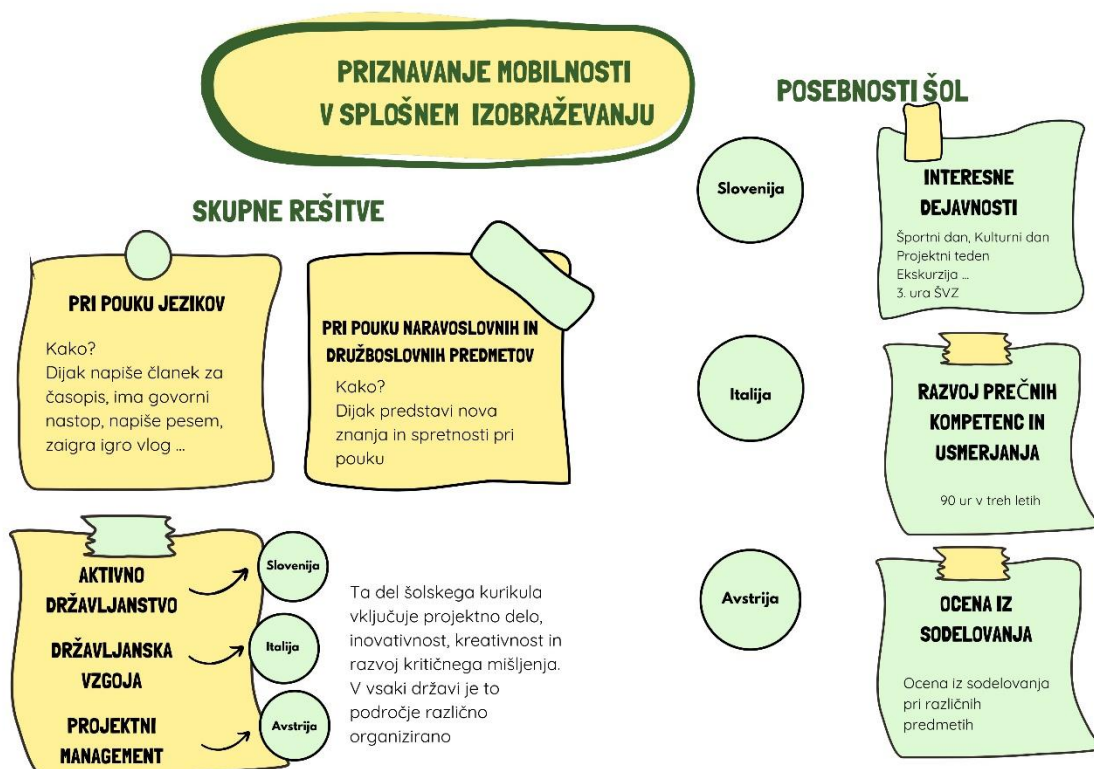
Dijaki se odločajo, da imajo zaradi udeležbe na mobilnosti priznan pouk po urniku ali praktično usposabljanje z delom (PUD). PUD je sestavni del kurikula v programih srednje poklicnega (SPI) in srednjega strokovnega programa (SSI) in večina dijakov se odloči za to možnost. Za enotedensko mobilnost lahko uveljavijo 40 ur in za dvotedensko 80 ur praktičnega usposabljanja z delom. V kolikor so se mobilnosti usposabljanja udeležili dijaki, ki obiskujejo program strokovne gimnazije, so imeli priznan pouk po urniku.

Dijaki so se lahko izbirali tudi med priznavanjem 20 ur obveznih izbirnih vsebin ali 20 ur 3. ure športne vzgoje. Obvezne izbirne vsebine so del kurikula, v katerem so zajeti projektni dnevi, športni in kulturni dnevi, ekskurzije, tabori in podobne dejavnosti. 3. ura športne vzgoje je oblikovana po principu izbirnosti, dijaki izbirajo med različnimi ponujenimi športnimi vsebinami.

Za vse dosedanje izkušnje s priznavanjem na BC Naklo je značilno, da jih potrjuje ravnateljica in se ocenjujejo le z »opravil«. V projektu Zeleni SljAj smo želeli uporabiti te izkušnje, jih razširiti ter omogočiti ocenjevanje rezultatov mobilnosti.

2 SKUPNI PREDLOGI PRIZNAVANJA MOBILNOSTI DIJAKOV

Avstrijski, italijanski in slovenski izobraževalni sistemi se med seboj razlikujejo. Zato mobilnosti gimnazijcev ne moremo vedno priznavati na povsem enake načine. Kljub temu smo partnerske šole našle več skupnih rešitev.

Slika 1: Različne možnosti priznavanja mobilnosti

2.1 PRIZNAVANJE MOBILNOSTI PRI RAZLIČNIH PREDMETIH

Biti vključen v Erasmus+ projekt za posameznega gimnazijca ne pomeni le širiti svoja obzorja v obdobju, ko se mobilnost vrši, temveč pomeni mnogo več. Vsak udeleženec je namreč aktivno udeležen tako pred mobilnostjo kot po njej. Delo za projekt poteka znotraj pouka različnih predmetov. Gre namreč za izrazito medpredmetni načrt, v katerega so vključeni ne le posamezni gimnazijci, ki se mudijo na mobilnostih, temveč njihova celotna razredna skupnost.

Slika 2: Dijaki na izmenjavi pišejo novinarski članek pod vodstvom mentorice.

Slika 3: Biološke ali kemijske poizkuse lahko dijaki

Slika 4: Dijaki iz Trsta so gostom predstavili značilnosti pokrajine. Njihovo delo je bilo vrednoteno na ZL France Prešeren pri PCTO (Razvijanje prečnih kompetenc in usmerjanje).

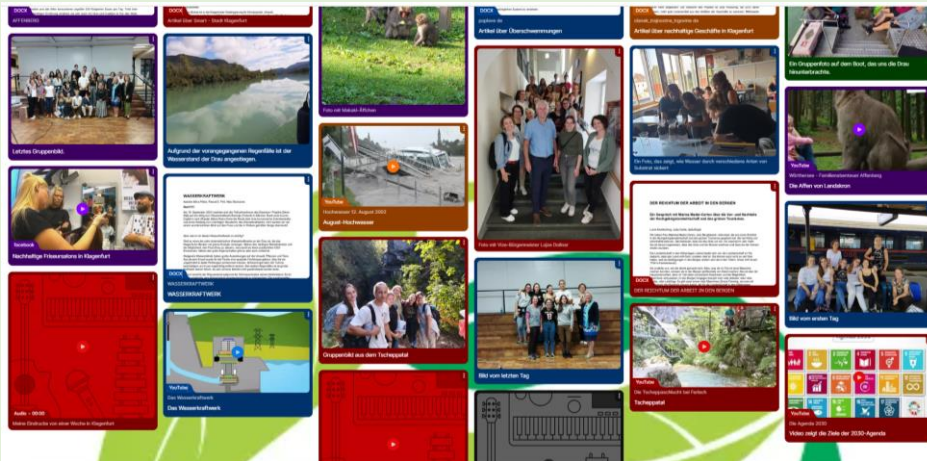
Slika 5: Dijaki so na izmenjavi organizirali zaključno prireditev. Njihovo aktivnost smo na BC Naklo vrednotili pri Aktivnem državljanstvu.

Slika 6: Dijaki so v trgovini z izdelki iz druge roke izvedli intervju. Njihov novinarski članek je bil vrednoten pri pouku geografije.

Slika 7: Z recikliranega papirja so dijaki na izmenjavi ustvarili serijo izdelkov. Možno jih je vrednotiti pri likovnem pouku.

Slika 8: Dijaki iz BC Nakla so na temo izmenjave v Celovcu izdelali padlet v nemškem jeziku. Priložili so novinarske članke, slike, video posnetke in govorne posnetke. Izdelek je bil ocenjen pri pouku nemščine.

Na vsaki izmed vključenih šol se predmetniki nekoliko razlikujejo med seboj, tako da se vrednotenje dela, vezanega na projekt, lahko ocenjuje na najrazličnejših področjih: na znanstvenem znotraj predmetov, kot so biologija, kemija, fizika in matematika; na humanističnem in družboslovnem v okviru različnih jezikov; pri geografiji, likovni ustvarjalnosti in zgodovini umetnosti; nenazadnje se, v primeru šole BC Naklo, delo dijakov lahko vrednoti tudi pri pouku kmetijstva. Prav tako je na BC Naklo možno vrednotenje pri 3. uri športne vzgoje. Le-ta je obvezni del kurikula, dijaki pa lahko izbirajo med različnimi ponujenimi športnimi vsebinami.

Ne glede na predmet, učitelji upoštevajo dijakovo angažiranost, samozavest in osebni pristop, ki ga dijak pokaže pri različnih dejavnostih: pri sestavi strokovnih poročil ali predstavitev v najrazličnejših digitalnih programih, nastopih pred razredom, reševanju specifičnih problemskih nalog, kot so lahko maturitetne vaje pri geografiji, izvedbi poskusa po pridobljenem znanju v projektu ipd.

Kriteriji, ki jih učitelj upošteva pri svojem predmetu, so lahko izredno raznoliki: na humanističnem in družboslovnem področju bodo izpostavljeni predvsem naslednji kriteriji: jezik, oblikoslovje, natančnost pri sestavi besedil in ustni podaji vsebin; pri znanstvenih predmetih pa bodo v ospredju strokovno izražanje, natančnost podatkov, ročne spretnosti pri izvedbi poskusov ter logično sklepanje pri oblikovanju rezultatov, sklepnih misli in zaključkov.

Izziv za dijake je potemtakem ne le vključitev v mobilnost, ampak tudi na pestrejši in spodbudnejši način pridobljena ocena, ki je lahko zelo visoka, pri različnih kurikularnih predmetih.

Tabela 1: Primer priznavanja rezultatov za posamezne predmete

Predmet	Primer rezultata
Likovni pouk	Izdelava logotipa, Izdelava praznične voščilnice
Geografija	Power point predstavitev o izbrani geografske temi
Kemija	Demonstracija kemijskega poizkusa
Biologija	Priprava plakata ali e-plakata o izbrani biološki temi
Zgodovina, Umetnostna zgodovina	Kratek film o kulturnozgodovinskih znamenitosti mesta
Glasba	Izvajanje pesmi, ki se jo je dijak naučil na mobilnosti
Kmetijstvo	Novinarski članek o izbrani temi s področja kmetijstva
Športna vzgoja	Opravljen pohod

2. 2 PRIZNAVANJE MOBILNOSTI PRI POUKU JEZIKOV

Ocenjevanje mobilnosti lahko vključuje več različnih vidikov, ki se osredotočajo na jezikovne spretnosti, razumevanje vsebine, ustvarjalnost in druge kompetence. Preden začnemo ocenjevati mobilnosti jasno določimo kriteriji ocenjevanja, ki lahko vključujejo pravilno rabo jezika, ustrezno uporabo besedišča, slovnično pravilnost, razumevanje naloge, ustvarjalnost, strukturo in organizacijo besedila ter druge specifične vidike glede na zastavljene cilje projekta. S projekti, z ogledi, intervjuji ipd. učenci razvijajo tudi svoje učne procese. Ti lahko vključujejo različne naloge, dejavnosti in raziskave, ki so povezane z jezikom, s kulturo in komunikacijo. Namen priznavanja je, da se učenci aktivneje vključujejo v učenje jezika, razvijajo praktične jezikovne veščine ter se poglobijo v razumevanje družbe.

Pri priznavanju mobilnosti v okviru pouka jezika med drugim upoštevamo praktično uporabo jezika, saj se gimnazijci znajdejo v realnih situacijah, ki spodbujajo njihovo komunikacijsko samozavest. Sami sestavljajo vprašanja v intervjujih, delajo zapiske, pišejo članke, pripravljajo predstavitve in podajajo svoje rezultate.

Poleg tega podrobneje spoznajo kulturo. Z mobilnostjo gimnazijci ozaveščajo tudi kulturne vidike jezika, kot so zgodovina, umetnost, literatura in tradicija. V zaključni fazi nastajajo tudi umetnostna in literarna besedila. Gimnazijci, ki so se udeležili mobilnosti, svoje pridobljeno znanje oziroma izkušnje lahko izrazijo v pesmih, esejih ali celo pripravijo kreativne predstavitve. Izvajanje mobilnosti spodbuja tudi kritično razmišljanje, ker zahteva raziskovanje, analizo in sintezo informacij. Gimnazijci si s pomočjo pridobljenih informacij ustvarijo lastno mnenje, ki ga izrazijo v svojih člankih in predstavitev.

Učijo se organizirati, načrtovati in izvajati intervjuje/referate, pisati članke, predstavljati rezultate samostojno ali v skupinah, kar razvija njihove spretnosti samostojnega učenja in pisanja. Sodelovanje pri mobilnostih lahko poveča motivacijo gimnazijcev, saj se podrobneje osredotočijo na teme, ki jih zanimajo, spoznavajo nove ter tako širijo svoje znanje.

Zato priznavanje mobilnosti pri pouku omogoča raznolike načine ocenjevanja, ki lahko vključuje raziskovalne naloge, članke in intervjuje, v katerih raziskujejo zgodovino, trende ali vpliv na družbo. V projektu Zeleni SljAj so se gimnazijci ukvarjali s cilji Agende za trajnostni razvoj 2030 in jih obravnavali v različnih člankih, intervjujih, igrah vlog in predstavitev.

Priznavanje mobilnosti pri pouku jezika lahko spodbudi učence k aktivnejšemu in poglobljenemu učenju jezika ter razvijanju številnih koristnih veščin za življenje.

2.3 PRIZNAVANJE MOBILNOSTI PRI DRŽAVLJANSKI VZGOJI, AKTIVNEM DRŽAVLJANSTVU IN PROJEKTNEM MANAGEMENTU

Državljska vzgoja v Italiji, Aktivno državljanstvo v Sloveniji in Projektni management v Avstriji so na videz trije različni predmeti v šolskih kurikulumih treh partnerskih šol. Ker pa imajo ti predmeti nekaj stičnih točk, jih obravnavamo skupno rešitev. Ta del šolskega kurikula vključuje projektno delo, inovativnost, kreativnost, razvoj kritičnega mišljenja in še druge ključne in prečne kompetence. V vsaki državi je to področje različno organizirano.

ITALIJA – DRŽAVLJANSKA VZGOJA

Od leta 2019 so v Italiji ob vseh ostalih kurikularnih predmetih in vsebinah vključili v pouk na srednjih šolah tudi predmet državljska vzgoja. Splošni cilj državljske vzgoje je poznavanje Ustave Republike Italije in institucij Evropske unije, da bi dijakinje in dijaki sprejemali in pospeševali legalnost, aktivno in digitalno državljanstvo, trajnostni razvoj, pravico do zdravja in dobrega počutja ljudi. Državljska vzgoja je torej sestavni del učnega načrta. Šola načrtuje medpredmetno poučevanje državljske vzgoje, ki letno obsega 33 učnih ur; ne sme pa presežati predvidenega števila učnih ur celoletnega pouka.

Zakon št. 92 z dne 20. avgusta 2019 konkretno navaja osem temeljnih vsebinskih sklopov državljske vzgoje: 2. in 5. sklop sta osredotočena ravno na vsebine, ki so delno zaobjete v projektu Zeleni SljAj, to so cilji trajnostnega razvoja v Agendi 2030 OZN in pa okoljska vzgoja kot trajnostno varstvo narave. V vsebine državljske vzgoje je vključena tudi vzgoja za ohranjanje zdravja in dobrega počutja. Znanje, ki ga dijakinje in dijaki pridobijo pri medpredmetnem pouku državljske vzgoje, profesorji sproti preverjajo in ocenjujejo skladno z zakonskimi predpisi. Koordinator vsakega razreda nato predlaga oceno od ena do deset na osnovi vseh opravljenih preverjanj. Mednje sodijo tudi ocene, ki jih gimnazijci lahko pridobijo s sodelovanjem pri projektih, kot je na primer Zeleni SljAj, v okviru katerih pišejo poročila, članke ali pripravijo predstavitve v razredu. V letih izvajanja projekta je profesorica za naravoslovje v svojo oceno iz državljske vzgoje vključila tudi to dejavnost: vrednotenje je slonelo na analizi opravljenih aktivnosti, ko so dijaki iz Trsta sodelovali na mobilnostih, ali ko so se naravoslovne vsebine krile s cilji državljske vzgoje.

SLOVENIJA – AKTIVNO DRŽAVLJANSTVO

V šolskem letu 2022/23 vse srednje šole v Sloveniji izvajajo predmet aktivno državljanstvo, ki je obvezen del učnega procesa. V gimnazijskem programu dijaki opravijo 35 ur vsebin, ki se ne ocenjujejo z oceno, v letnem spričevalu imajo zapisano samo “opravil” ali “ni opravil”. Aktivno državljanstvo je interdisciplinarna aktivnost, temeljni cilj je spodbujanje aktivnega, informativnega in odgovornega demokratičnega državljanstva. Aktivno državljanstvo vsebuje štiri sklope: Državljan posameznik, Sodelovanje v skupnosti, Državljan Republike Slovenije, Državljan EU in sveta. Dijakom, ki so vključeni v mednarodne projekte, se določeno število ur prizna pri aktivnem državljanstvu, saj s sodelovanjem v projektih razvijajo različne sposobnosti:

sodelovanje pri pripravi izmenjave;

predstavljanje lastne kulture in spoznavanje tuje kulture;

razvoj kritičnega mišljenja;

spoznavanje globalnih izzivov človeštva;

sodelovanje v projektne načinu dela in učenja, ki vključuje aktiven pristop in sodelovanje v skupini.

AVSTRIJA – PROJEKTI MANAGEMENT

Na ZG/ZRG za Slovence imajo gimnazijci možnost, da v 6. letniku izberejo predmet projektni menedžment, v katerem poudarja razumevanje in praktično usposabljanje za učinkovito načrtovanje, izvajanje ter vodenje projektov. Ta predmet učencem ponuja priložnost, da razvijajo širok spekter veščin, ki so ključne za uspešno upravljanje projektov v različnih kontekstih in se osredotoča na naslednje ključne vidike:

Načrtovanje projekta: učenci se učijo, kako postaviti temelje projekta, določiti cilje, obseg, časovni okvir, proračun, vire in tveganja.

Osnove vodenja projektne ekipe: poudarek je na pridobivanju in upravljanju članov projektne ekipe, dodeljevanju nalog ter vzpostavljanju učinkovitega komunikacijskega sistema.

Izvajanje in nadzor: seznanijo se s tehnikami za uspešno izvajanje projektnih aktivnosti, spremljanje napredka, obvladovanje sprememb in reševanje težav.

Komunikacija in timsko delo: učijo se učinkovite komunikacije znotraj projektnih ekip ter razvijajo veščine za delo v skupinah.

Ocenjevanje uspešnosti projekta: učijo se merjenja učinkovitosti projekta in ocenjevanja, ali so bili cilji doseženi.

Inovativnost in kreativnost: spodbuja se razmišljanje izven ustaljenih okvirov ter iskanje inovativnih rešitev.

Projektne primeri in praksa: učenci delajo na realnih ali simuliranih projektih, pri katerih bi lahko pridobljeno znanje uporabili v praksi.

Erasmus+ projekt Zeleni SljAJ spodbuja interaktivne metode poučevanja, kot so skupinsko delo, študije primerov in projektno delo. Na ta način je učencem omogočena praktična izkušnja in dejanska uporaba konceptov projektne dela. Poleg tega poudarja tudi vrednost komunikacije, sodelovanja, vodenja in reševanja konfliktov, saj so le-te ključne za uspeh mobilnosti v vsakdanji praksi. V bodoče bi projekti, kot so Zeleni SljAJ lahko bili del učnega programa v projektne menedžmentu.

3 POSEBNOSTI PRIZNAVANJA NA POSAMEZNIH ŠOLAH

3.1 RAZVIJANJE PREČNIH KOMPETENC IN USMERJANJE – PCTO

V Italiji se priznavanje mobilnosti v projekt vključenih dijakov lahko upošteva v okviru razvijanja prečnih kompetenc in usmerjanja (ital. PCTO - percorsi per le competenze trasversali e per l'orientamento), po smernicah Ministrstva za šolstvo, univerzo in raziskovanje. Zakon št. 145 z dne 30. decembra 2018, člen 1, 785 predvideva za zadnje tri letnike na licejskem šolanju (3., 4., in 5. letnik) 90 ur opravljenega obšolskega praktičnega dela. Gimnazijec, ki obiskuje razred v trieniju, opravljene ure obšolskih dejavnosti (lahko gre za več različnih dejavnosti) vsakič dokumentirano predstaviti šolskemu tutorju; gre pa za predhodno podpisano konvencijo med šolo, družino dijaka in ustanovo, s katero sodeluje.

V primeru projekta Erasmus+ Zeleni SljAj bo priznavanje opravljenih ur potekalo upoštevajoč skupno prijavnico projekta samega, ki predvideva sodelovanje med licejem Franceta Prešerna, Zvezno gimnazijo za Slovence v Celovcu in BC Naklo. Na vsaki mobilnosti od tretjega letnika dalje so prisotni dijaki pridobili kar 30–35 ur dodatnih dejavnosti za razvijanje prečnih kompetenc. Kompetence, o katerih je govora, so zelo raznolike in zaobjemajo individualno rast in bogatitev, vendar ne le posameznega dijaka, temveč v tesni povezavi z drugimi vrstniki: v poštveh pridejo timsko delo, soočanje z drugimi, izvajanje specifičnih funkcij v skupini, sposobnosti organizacije in koordinacije preprostih in zahtevnejših nalog, razvijanje ročnih in drugih spretnosti, pridobivanje čuta za odgovornost in kritični pristop, rast motivacije do dela zaradi uporabe različnih didaktičnih metod in še marsikaj drugega.

O teh 90 urah, zbranih na dodatnih izven šolskih dejavnostih, gimnazijec poroča na zaključnem državnem izpitu po petem letniku na licejskem študiju, in sicer v okviru več predmetnega kolokvija na maturi.

3.2 OBVEZNE IZBIRNE VSEBINE (OIV)

V Sloveniji so OIV sestavni del predmetnika vseh gimnazij in obsegajo 300 ur v štirih letih šolanja. V obveznem delu so športni dnevi, kulturno-umetniške vsebine, programi s področja zdravja, aktivno državljanstvo, vzgoja za mir in nenasilje, knjižnično informacijska znanja in projektno delo. Izbirni del zajema vsebine, ki jih dijaki izberejo iz šolske ponudbe OIV in se izvajajo izven pouka, lahko kot krožki, tabori, MEPI program, prostovoljstvo. Šola dijaku za opravljene izbirne vsebine prizna tudi dejavnosti, ki se jih organizirano udeležujejo izven šole, na primer športni treningi, tečaji tujih jezikov, tečaj prve pomoči in podobno.

Na BC Naklo smo prepoznali, da lahko dijakom, ki se udeležijo Erasmus+ mobilnosti priznamo različne vsebine OIV. Pregledali smo cilje in vsebine posamezne mobilnosti in glede na opravljene vsebine smo se odločili, da dijakom priznamo manjkajoči športni dan, projektno delo in aktivno državljanstvo. Seveda je možno priznavanje drugih delov OIV, na primer ko dijak na domu gosti dijaka iz tujine in hkrati tudi aktivno sodeluje v programu. Poleg uradnega dela programa namreč dijak v popoldanskih in večernih urah krepi svoje medkulturne in jezikovne kompetence in se uri v prostovoljstvu.

3.3 OCENA IZ SODELOVANJA

V avstrijskem šolskem sistemu ima ocenjevanje pomembno vlogo pri spremljanju in vrednotenju učenčevega napredka ter znanja. Avstrijski pristop k ocenjevanju poudarja celostni razvoj učenca in upošteva tudi njegovo sodelovanje v šolskem okolju.

Poleg ocen iz znanja na preizkusih in nalogah šolski sistem upošteva tudi druge vidike učenčevega sodelovanja. Sodelovanje se lahko meri skozi učenčevo aktivnost v razredu, sodelovanje pri skupinskih projektih, prispevke k razpravam in upoštevanje šolskih pravil ter vrednot.

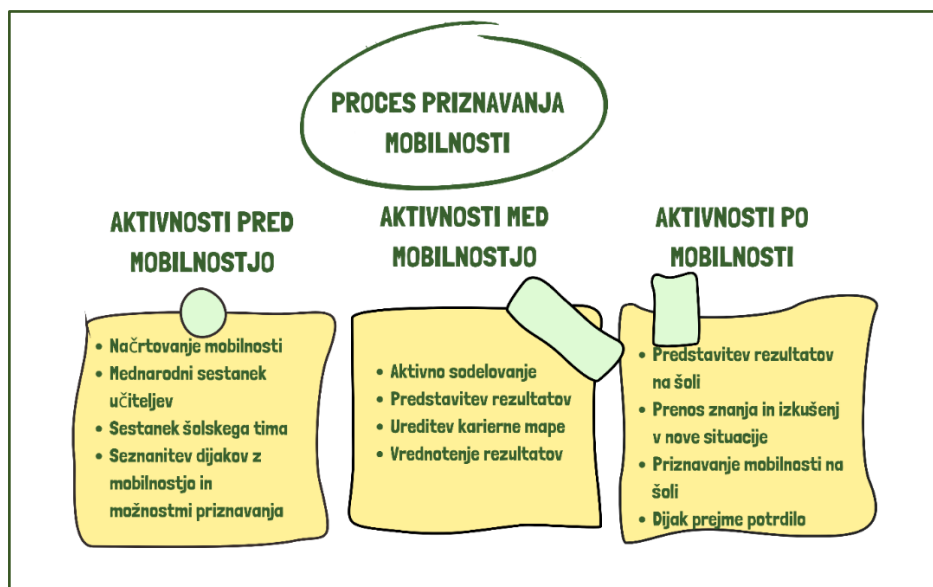
Sodelovanje učencev je v avstrijskem šolskem sistemu pomembno za njihov osebni in socialni razvoj. Učenci so v učnem procesu spodbujeni k aktivnemu sodelovanju, ki krepi njihovo kritično razmišljanje, komunikacijske spretnosti in sposobnost reševanja problemov. Poleg tega spodbuja tudi razvijanje odgovornosti, timskih veščin in empatije.

Avstrijski šolski sistem združuje ocenjevanje z zavedanjem o pomembnosti sodelovanja. To omogoča celovito vrednotenje učenčevega razvoja, ki poleg akademskih dosežkov upošteva tudi njegovo angažiranost v šolski skupnosti.

Vse omenjene veščine so bistvene pri projektu Zeleni SljAj. Ker v gimnaziji ni posebnega predmeta, pri katerem bi lahko priznavali mobilnost, smo se odločili, da dijakinje in dijaki lahko pridobijo boljšo oceno sodelovanja pri posameznih predmetih, saj so v okviru projekta Zeleni SljAj pisali članke, poročila, izvajali intervjue ipd. Vse rezultate mobilnosti lahko predstavijo pri pouku jezikov oziroma ustreznih naravoslovnih predmetih in na ta način izboljšajo svojo oceno.

4 NAČRTOVANJE JE KLJUČ DO USPEHA

V projektu smo partnerske šole spoznale, da se proces priznavanja mobilnosti začne že zelo zgodaj, in sicer ob načrtovanju mobilnosti, saj je samo na tak način celoten proces pregleden in učinkovit tako za učitelje kot za dijake. Celoten proces priznavanja je predstavljen v tabeli. V projektu smo oblikovali in uporabili dva dokumenta, karierno mapo in protokol priznavanja mobilnosti. Oba dokumenta sta v celoti objavljena v prilogi. Karierno mapo smo uporabili med mobilnostjo. Protokol smo uporabili v vseh aktivnostih, torej pred, med in po mobilnosti.

Slika 9: Proces priznavanja mobilnosti

Slika 10: Naloge različnih akterjev v procesu priznavanja mobilnosti se dopolnjujejo, zato je sodelovanje vseh vključenih oseb ključno za uspešno mobilnost in uspešno priznavanje mobilnosti.

Tabela 2: Proces priznavanja mobilnosti dijakov v splošnem izobraževanju

Proces priznavanja	Aktivnost	Kdo
* Uporabimo protokol priznavanja mobilnosti	Načrtovanje aktivnosti in rezultatov v skladu s cilji projekta	koordinator in učitelji na šoli gostiteljici
	Mednarodni video sestanek učiteljev , na katerem se gostujoča šola seznani z aktivnostmi in rezultati, učitelji si razdelijo naloge za pripravo mobilnosti.	koordinatorji in učitelji
	Sestanek šolskega tima učiteljev , na katerem učitelji določijo nabor različnih možnosti priznavanja in število ur.	koordinatorji in učitelji
	Sestanek z dijaki , ki ga učitelj izvede na posamezni šoli. Vsak dijak izbere področje, na katerem bi želel, da se mu mobilnost prizna.	učitelji in dijaki
* Uporabimo protokol priznavanja mobilnosti	Aktivno sodelovanje na mobilnosti	učitelji in dijaki
	Predstavitev rezultatov projekta (prosojnice, plakat, članek, igra vlog, intervju, praktični izdelek ...)	dijaki
	Ureditev karierne mape , v kateri dijaki napišejo, česa so se naučili in katere spretnosti so razvijali. * Trije primeri karierne mape so predstavljeni v prilogi.	dijaki
	Evalvacija aktivnosti	učitelji in dijaki
* Uporabimo protokol priznavanja mobilnosti	Predstavitev rezultatov projekta na šoli	dijaki
	Predstavitev rezultatov projekta izven šole	dijaki
	Priznavanje mobilnosti	učitelji
	Dijak prejme potrdilo o priznavanju mobilnosti	koordinator, ravnatelj

Vir: I. Pecchiar, S. Lamplchler, B. Božnar

5 KONKRETNI PRIMERI PRIZNAVANJA

5.1 BIOTEHNIŠKI CENTER NAKLO

Na BC Naklo so bili dijaki, ki so gostili na domu, zelo aktivno vključeni v projekt. Na izmenjavo so se posebej pripravljali že v preteklih mesecih. Priprava je obsegala naslednje aktivnosti: izdelava logotipa projekta, izdelava praznične voščilnice, priprava na predstavitev ene trajnostne ideje na BC Naklo. V času šestdnevne izmenjave je imela cela šola projektne teden. Vsak razred posebej je imel organizirane različne projektne vsebine v obsegu 30 ur. Dijaki, ki so gostili, so prihajali iz 2. L in 2. M oddelka in so sestavljali projektno skupino Zeleni SIjAj. Ti dijaki so izvedli več ur, saj so projektne dejavnosti potekale tudi popoldan. Po mednarodni mobilnosti so dijaki skupaj z gosti zapisali dnevnik, izdelali power point predstavitev, dokončno so uredili intervjuje in novinarske članke, napisali so članke za šolski časopis *The Sky is the limit*.

Dijaki so imeli priznано:

- Projektne dneve, ki so del obveznih interesnih vsebin
- Pri predmetu geografija so pridobili oceno
- Če so želeli, smo jim priznali tudi nekaj ur 3. športne vzgoje

DRUGA MEDNARODNA MOBILNOST

Mednarodne mobilnosti se je udeležilo 6 dijakov. Potekala je 6 dni, kar je pomenilo, da so bili odsotni 5 dni pouka. Ker je bilo v tem času ravno organiziran tudi jesenski športni dan, smo se odločili, da imajo dijaki ta dan priznan. Udeležba na športnem dnevu je obvezna, v nasprotnem primeru dijaki dobijo nadomestno aktivnost. V času mobilnosti so tako manjkali samo 4 dni rednega pouka.

Na mobilnost so se dijaki pripravili. Dobil so naloge za izvedbo intervjujev, ki bi jih objavili v šolskem časopisu *The Sky is the limit*. Po mobilnosti so pripravili power point predstavitev, uredili so oglasno desko na hodniku in v naslednjih mesecih aktivno sodelovali pri predstavitvi šole in projekta na osnovnih šolah.

Dijaki so imeli priznано:

- Športni dan
- Aktivno državljanstvo (8 ur)
- Če so želeli, smo jim priznali tudi nekaj ur 3. športne vzgoje
- Dijaki vključeni v program MEPI, so preko projekta izvedli program »Pridobi novega prijatelja«.

»Na izmenjavi v Trstu sem najbolj napredoval timskem delu z drugimi udeleženci, saj so bile vse aktivnosti organizirane tako, da smo delali v mešanih skupinah. Osebnostno sem tudi zrasel, moral sem biti samostojen in odgovoren. Vsebinska mobilnosti je najbolj vplivala na moje pojmovanje trajnostnosti v različnih naravnih in mestnih okoljih. Šola mi je priznala en športni dan, 3. uro športne vzgoje in 8 ur aktivnega državljanstva.

Gal, 3. letnik strokovne gimnazije

TRETJA MEDNARODNO MOBILNOST

Dijaki so se na mobilnost pripravili s fotonatečajem VODA in s pripravo dveh kratkih filmov o aktivnostih, ki so potekale v okviru projekta. Na šestdnevni mobilnosti so sodelovali pri izvedbi intervjujev, pisanju člankov, izvedbi igre, pripravi novičnika in predstavitve. Nekateri dijaki so izmenjavo predstavili v sosednjih razredih.

Dijaki so imeli priznано:

- Športni dan
- Pridobili so oceno pri pouku nemščine
- Nekateri so imeli novinarski članek vrednoten pri pouku kmetijstva
- Ena dijakinja je imela priznано maturitetno ekskurzijo pri predmetu geografija

»V projekt sem bila vključena od drugega do četrtega letnika. V drugem letniku sem bila v vlogi gostiteljice. Dijaki, ki smo sodelovali v projektu, smo bili na podlagi novinarskega članka, ki smo ga napisali na mobilnosti, ocenjeni pri geografiji. Priznanih smo imeli tudi nekaj ur 3. ure športne vzgoje. V četrtem letniku sem se udeležila izmenjave v Celovcu. Svoje nove izkušnje in znanja sem predstavila pri pouku nemščine. Novinarski članek o visokogorskem kmetijstvu je bil ocenjen pri izbirnem predmetu Kmetijstvo.«

Ajda, 4. letnik strokovne gimnazije

5. 2 ZNANSTVENI LICEJ FRANCE PREŠEREN

Od leta 2019 moramo v Italiji ob vseh ostalih kurikularnih predmetih in vsebinah vključiti v pouk na srednjih šolah tudi predmet Državlanske vzgoje.

Splošni cilj državljanske vzgoje je poznavanje Ustave Republike Italije in institucij Evropske unije, zato da bi dijakinja in dijaki sprejemali in pospeševali legalnost, aktivno in digitalno državljanstvo, trajnostni razvoj, pravico do zdravja in dobrega počutja ljudi.

Državljanska vzgoja je torej sestavni del učnega načrta: šola načrtuje v svojem šolskem kurikulumu medpredmetno poučevanje državljanske vzgoje, ki obsega letno 33 učnih ur; ne sme pa presežati predvidenega števila učnih ur celoletnega pouka.

Znanje, ki ga dijakinja in dijaki pridobijo pri medpredmetnem pouku državljanske vzgoje, profesorji sproti preverjajo in ocenjujejo skladno z zakonskimi predpisi. Koordinator/ka vsakega razreda nato predlaga oceno od ena do deset na osnovi vseh opravljenih preverjanj. Med te sodijo tudi ocene, ki jih dijakinja in dijaki lahko pridobijo v sodelovanju na projektih kot je na primer Zeleni SljAj, v okviru katerih pišejo poročila, članke ali pa pripravijo predstavitve v razredu. Tovrstno delo, ki izhaja iz opravljenega dela na mobilnosti v BC Naklu šestih dijakov iz Trsta, bo v šolskem letu 2021/22 konkretno vključila v svojo oceno iz Državlanske vzgoje profesorica za naravoslovje Irene Pecchiar.

Zakon št. 92 z dne 20. avgusta 2019 navaja 8 temeljnih vsebinskih sklopov državljanske vzgoje: 2. in 5. sklop sta osredotočena ravno na vsebinah, ki so delno zaobjete v projektu Zeleni SljAj, to so Cilji trajnostnega razvoja v Agendi 2030 OZN in pa Okoljska vzgoja kot trajnostno varstvo

narave. Spadajo pa med vsebine pri pouku Državljsanske vzgoje tudi vzgoja za ohranjanje zdravja ter dobrega počutja.

Za naslednje šolsko leto pa se obeta možnost, da se bo vrednotenje lahko upoštevalo v okviru razvijanja prečnih kompetenc in usmerjanja (ital. PCTO, po smernicah Ministrstva za šolstvo, univerzo in raziskovanje; Zakon št. 145 z dne 30. decembra 2018, člen 1, 785), ki predvideva za zadnje tri letnike na licejskem šolanju (3. 4. in 5. razred) 90 ur opravljenega obšolskega praktičnega dela, ki ga mora dijak vsakič (gre lahko namreč za več različnih dejavnosti) dokumentirano predstaviti šolskemu tutorju po predhodno podpisani konvenciji med šolo, družino dijaka in ustanovo, s katero sodeluje. V primeru projekta Erasmus + Zeleni SljAj bi to potekalo med licejem F. Prešerna in BC Naklom kot vodilno šolo projekta. O teh 90 urah mora dijak nato poročati na državnem izpitu v okviru večpredmetnega kolokvija.

5. 3 ZVEZNA GIMNAZIJA IN ZVEZNA REALNA GIMNAZIJA ZA SLOVENCE

Kot splošno izobraževalna avstrijska gimnazija do sedaj nismo poznali sistema vrednotenja oziroma priznavanja opravljenega dela dijakov na izmenjavah. V projektu Zeleni SljAj so dijaki aktivno sodelovali na treh mobilnostih, v Naklu, v Trstu in v Celovcu. Učitelji smo upoštevali pridobljene veščine in znanja pri predmetih, kot so: slovenščina, zemljepis, biologija in kemija. Delo dijakov smo ocenili v kategoriji aktivnega sodelovanja, kar pomeni, da smo upoštevali njihovo delo pri končni oceni v določenem predmetu.

5. 4 PRIZNAVANJE MOBILNOSTI V DRUGIH PROJEKTIH

BC Naklo

Ko smo v projektu Zeleni SljAj uspešno izvedli priznavanje na dveh mobilnostih v projektu Zeleni SljAj, smo se odločili, da protokol uporabimo tudi v Erasmus+ KA1 projektih. BC Naklo ima akreditacijo VET 2021, ki omogoča poklicno izobraževanje in usposabljanje. Ker na BC Naklo izvajamo program Strokovne gimnazije, se teh usposabljanj lahko udeležujejo tudi gimnazijci.

Primer priznavanja mobilnosti v projektu AKREDITACIJA VET KA121-VET-6/2021

»Od 6. do 16. 6. 2023 sem se udeležila usposabljanja s področja naravovarstva in kmetijstva, ki je potekalo v Biosfernem parku Nockberge v Avstriji. Spoznavali smo trajnostno gospodarjenje v zavarovanem gorskem območju. Učili smo se postavljati tradicionalno leseno ograjo. Skrbno smo očistili gorski pašnik in pripravili tradicionalno kopel. Pet dni smo bivali v gorski koči brez elektrike, kjer smo si tudi sami kuhali obroke. Po izmenjavi sem napisala članek v angleškem jeziku za šolsko revijo The Sky is the limit in na zadnji dan pouk v decembru sem predstavila izmenjavo v dveh razredih. Priznavanje mobilnosti je bilo izvedeno pri 3. uri športne vzgoje, kjer lahko sami izbiramo aktivnosti, in pri Aktivnem državljanstvu.«

Ajda, 3. letnik strokovne gimnazije

Primer priznavanja mobilnosti v projektu AKREDITACIJA VET 2022 KA121-VET-0023/2022

»Od 5. do 15. 11. 2023 nas je 12 dijakov obiskalo živilsko šolo Olustvere Teenindus-ja Maamajanduskool v Estoniji. Na izmenjavi sem izboljšala praktična znanja s področja živilstva in biotehnologije. Estonskim dijakom sem predstavila Slovenijo, prav tako sem na naši šoli predstavila izmenjavo dijakom 1. in 2. letnika strokovne gimnazije. Na estonski šoli smo dobili tradicionalne recepte za izdelavo masla, sira in skute. V njihovi živilski delavnici smo vse te izdelke tudi sami naredili. Priznavanje mobilnosti je bilo izvedeno pri predmetu biotehnologija. Sošolcem sem pri pouku predstavila znanje, ki sem ga pridobila v Estoniji, degustirali so tudi mlečne izdelke, ki sem jih naredila po receptih, ki sem jih dobila v Estoniji. S tem sem obogatila pouk biotehnologije.

Ema, 2. letnik strokovne gimnazije

»Na izmenjavi na srednji živilski šoli v Estoniji smo spoznavali področje živilstva. Pomembno pa je bilo tudi spoznavanje njihove kulture, kulinarike in kulturnih znamenitosti. Zdelo se mi je, da Estonci malo težje navezujejo nove stike, kljub temu sem uspela navezati nekaj trajnih stikov, predvsem pa sem morala biti v času izmenjave samostojna. V času izmenjave sem pisala šolski blog. Za vsak dan smo napisali, kaj konkretno smo delali in kaj novega smo se naučili. Izmenjavo sem predstavila februarja na informativnih dnevih za osnovnošolce. Pri pouku geografije sem s pomočjo power pointa predstavila značilnosti in znamenitosti Estonije in tako pridobila dodatno oceno. Priznanih je bilo tudi 8 ur Aktivnega državljanstva.«

Brina, 2. letnik strokovne gimnazije

Primer priznavanja sodelovanja v eTwinning projektu

eTwinning projekti sicer niso namenjeni izvedbi mobilnosti. Kljub temu pa spodbujajo sodelovanje med šolami in dijaki širom Evrope. V šolskem letu 2022/23 so dijaki 2. L strokovne gimnazije sodelovali v eTwinning projektu EuropeOurDNA. Projekt je dobil evropski znak kakovosti. Spodbujal je aktivno državljanstvo in kritično razmišljanje o demokraciji in vlogi medijev. V ožji mednarodni skupini sta sodelovali dve dijakinji. Ena dijakinja je zelo uspešno na daljavo sodelovala pri raziskovanju in predstavitvi izbrane tematike. Okrepila je svoje kompetence timskega dela, prav tako jezikovne in digitalne kompetence. Njene izkušnje so predstavljene na spletni strani šole (<https://bit.ly/EuropeOurDNA1>) in v šolskem časopisu The Sky is the limit.

»V eTwinning projektu sem sodelovala v mednarodni skupini skupaj z Anabel iz Španije, s Sofijo iz Italije in Zheni iz Bolgarije. Na začetku smo bile vse nekako boječe na naših video srečanjih. Ko pa smo si delo razdelile, smo prav odlično sodelovale. Za večino nalog sem jaz oblikovala prezentacije, ena je predvsem zbirala gradivo in dve dekleti sta predstavljali naše skupinsko delo ostalim skupinam in mentorjem na video srečanjih. V tem projektu sem se predvsem naučila sodelovanja z različnimi ljudmi na daljavo in preko različnih socialnih medijev. Odkrila sem različne poglede na demokracijo in svobodo medijev. Sodelovanje v takem projektu ti res odpre različna obzorja. Moje delo je bilo vrednoteno pri sociologije in geografije, kar mi je bilo še posebej všeč.«

Meta, 3. letnik strokovne gimnazije

ZL France Prešeren

Primer priznavanja v Erasmus+ projektu "The power of minority«

Po uspešno izvedenem priznavanju mobilnosti v okviru projekta Zeleni SljAj, smo se na liceju Franceta Prešerna v Trstu odločili, da bomo protokol priznavanja uporabili tudi v ostalih projektih, v katere je in bo naša šola vključena, ki predvidevajo mobilnosti dijakinj in dijakov. Take vrste je bil gotovo projekt Erasmus+ "The power of minority", ki je v septembru 2023 predvideval večdnevno sodelovanje med dijaki Celovca, Lendave, Trsta in Novega Sada. Dijaki in profesorji spremljevalci slovenskih šol iz teh različnih krajev so se od 22. do 29. septembra mudili v Celovcu, Lendavi, Novem Sadu in Trstu ter spoznavali značilnosti slovenskih manjšin v štirih državah.

Primer priznavanja v dolgoletnem mednarodnem sodelovanju med dvema šolama

Od leta 1999 je naš licej vključen v šolsko izmenjavo s švedsko šolo Väsaskolan iz Gävle (Gävle), severno od Štokholma. Vsako drugo šolsko leto imamo na šoli, običajno aprila, švedske gimnazijce, ki so za teden dni v gosteh pri družinah naših dijakov četrtil razredov, konec maja pa se naši dijaki odpravijo na Švedsko, ravno tako za teden dni. Poleg obiska mesteca Gävle in okolice se naši dijaki s profesorji spremljevalci ustavijo še nekaj dni v prestolnici, da si tam ogledajo glavne znamenitosti. Cilj tega večletnega sodelovanja je spoznavanje različne kulture, tradicij, različnega šolskega sistema, vsakodnevnih navad in pa utrjevanje angleščine, s katero se sporazumevajo. Tudi v tem projektu, ki pa nima nobenega Erasmus+ pokroviteljstva, bi se lahko dijakom, ki so vključeni, priznalo mobilnost po na novo oblikovanem protokolu.

Ker smo do omenjenega protokola za priznavanje mobilnosti prišli šele ob koncu projekta Zeleni SljAj, bomo omenjene mobilnosti priznali ob koncu šolskega leta in sicer bodisi v obliki vrednotenja ur za PCTO bodisi za sodelovanje pri različnih predmetih, saj gre v obeh primerih za zelo medpredmetne projekte. Ne nazadnje, se v obeh primerih lahko dijake oceni ne le pri posameznih jezikih, ampak tudi v okviru državljanske vzgoje, predvsem ko iz doživetih izkušenj nastanejo članki ali poročila, oz. predstavitve v razredu.

Konec koncev pa lahko poudarimo, da se katerokoli izvenšolsko dejavnost, od enodnevnih do večdnevne poučne ekskurzije, lahko vrednoti tako ali drugače, saj ne gre za dejavnosti, ki se same na sebi zaključijo, temveč predstavljajo vedno nove izzive, ideje za nadaljnji študij, osebno rast, krepitev samozavesti ali tkanje novih vezi med mladimi. Vse to pa lahko v obliki člankov, poročil, predstavitev ali dnevnikov ob povratku v šolo pregledamo in ocenimo.

6 EVALVACIJA PROTOKOLA

Naš protokol priznavanja mobilnosti smo testirali na treh mobilnostih. Po vsaki mobilnosti smo naredili evalvacijo pri dijakih in v mednarodnem projektne timu, kjer so bili poleg koordinatic prisotni tudi učitelji in ravnateljice. Prišli smo do naslednjih ugotovitev, ki so nam pomagale izboljšati proces priznavanja.

1. Priznavanje mobilnosti pri Zelenem SljAju je zagotovo dodana vrednost, ki vzbuja pri dijakih še **več zanimanja za udeležbo na mobilnostih**, generira nove izzive in **krepi motivacijo pri delu**, ko so vključeni v projekt. Še posebej se to pozna v obdobjih mobilnosti.

2. Kljub temu da se omenjene šole nahajajo v treh različnih državah, se vsekakor na vsaki šoli vrednotenje in priznavanje sodelovanja gimnazijcev v mobilnostih lahko upošteva **po istih kriterijih**, lahko pa tudi **na različne načine in pri različnih predmetnih oz. izvenkurikularnih področjih**. Z analizo vseh enotnih in specifičnih pristopov do priznavanja mobilnosti smo v projektni skupini na skupnih mreženjih in projektne sestankih poiskali rdečo nit, ki povezuje vse tri šole med seboj, a obenem upošteva specifiko vsake. Tudi zaradi različnih zakonodaj ne moremo vse šole udeležbe na isti mobilnosti priznavati na povsem identične načine.

3. Pri mobilnosti ne gledamo samo dejavnosti in izdelke, ki so nastali v času priprave n mobilnost in na mobilnosti sami. **Izdelki lahko nastajajo po mobilnosti**, npr. doma naredijo predstavitev, v šoli demonstrirajo poizkus, napišejo pesem ali esej, pripravijo fotografsko razstavo ... Tudi izdelki nastali po mobilnosti se lahko vrednotijo pri predmetih, pri obveznih izbirnih vsebinah, pri oceni iz sodelovanja, aktivnem državljanstvu in podobno.

4. **Načrtovanje mobilnosti je ključnega pomena** za uspešno priznavanje, pri čemer morajo sodelovati vsi, vodstvo šole, koordinatorji projekta oz. mobilnosti, učitelji in seveda dijaki.

5. Protokol smo uspešno **testirali tudi na drugih Erasmus+ KA1 in KA2 projektih**. Odločili smo se, da ga bomo uporabljali pri vseh mobilnostih gimnazijcev v tujino, pri KA1 in KA2 projektih in tudi pri nekaterih izmenjavah, ki jih tradicionalno izvajamo brez Erasmus+ sredstev.

6. Kljub temu, da se **izobraževalni sistemi v različnih evropskih državah med seboj zelo razlikujejo**, je možno izvesti priznavanje rezultatov, ki so nastali na mobilnosti v tujini, na matični šoli. Kadar se številčne ocene med seboj po državah zelo razlikujejo, je bolje **vrednotiti opisno**. Pogosto ni potrebe po številčnem vrednotenju, saj zadostuje, da je dijak dejavnosti opravil.

7. Poleg protokola priznavanja je vsak dijak na koncu mobilnosti izpolnil dokument, ki mu je omogočil samoevalvacijo pridobljenega znanja in doseženih kompetenc. Ta dokument so dijaki vložili v **karierno mapo**. Trije primeri kariernih map so predstavljeni v prilogi. Prav tako je vsak dijak dobil na koncu mobilnosti uradno **potrdilo o udeležbi** na mobilnosti, ki ga je izdala šola gostiteljica.

8. Protokol priznavanja je **rezultat timskega dela** na šolah, saj v procesu sodelujejo dijaki, učitelji, koordinatorji mobilnosti in ravnatelji na domači in gostujoči šoli.

9. Oblikovali smo **protokol priznavanja mobilnosti dijakov**, ki je **skupen dokument** in smo ga uporabili v procesu priznavanja. Protokol je predstavljen v prilogi. Uporabili smo ga pri načrtovanju mobilnosti, med mobilnostjo in po mobilnosti. V njem so zapisani vsi podatki, ki so potrebni za usklajen proces priznavanja.

PRILOGE

- Karierna mapa, mobilnost BC Naklo
- Karierna mapa, mobilnost ZL France Prešeren
- Karierna mapa, mobilnost ZG/ZRG za Slovence
- Protokol priznavanja mobilnosti dijakov v splošnem izobraževanju

KARIERNA MAPA

IZMENJAVA NA BIOTEHNIŠKEM CENTRU NAKLO

8. do 13. MAJ 2022

Z ROKO V ROKI
VZTRAJNOSTNO
ŠIRIMO OBZORJA

Ime in priimek:

V času izmenjave si sodeloval pri različnih aktivnostih. Za vsako aktivnost zapiši najbolj dragoceno spoznanje. Urejeno karierno mapo lahko poleg ostalih aktivnosti šola in učitelji vrednotijo v času vašega izobraževanja pri različnih predmetih, praksi ali interesnih dejavnostih.

Delavnica o podnebnih spremembah

.....

.....

.....

Reka Tržiška Bistrica (srečanje z ribičem, raziskovanje plastike v reki in ob reki, kemijska analiza vode)

.....

.....

.....

Kmetija Odems v Predosljah

.....

.....

.....

Trajnostna mobilnost v Kranju

.....

.....

.....

Trgovine z izdelki iz druge roke

.....

.....

.....

Novinarska izkušnja (postavljanje vprašanj, intervjuvanje, pisanje članka)

.....

.....

.....

Gledališka izkušnja

.....

.....

.....

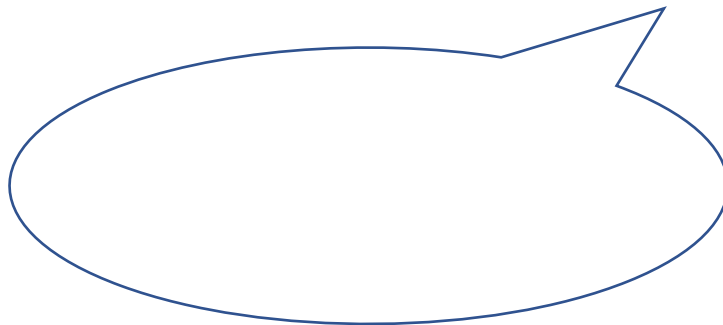
Kako in komu boš razširjal spoznanja, ki si jih dobil na izmenjavi?

--	--	--

Zapiši 3 stvari, kjer si ti najbolj pripomogel, da je bilo srečanje uspešno izpeljano.

--	--	--

Če bi z eno besedo ali besedno zvezo opisal to izmenjavo, katera bi bila ta beseda?

Eden od ciljev projekta je tudi, da dijakom na matični šoli pri znamo mobilnost pri določenih predmetih ali dejavnostih. Kje (pri katerem predmetu, dejavnosti, praksi ...) boš ti uveljavljal mobilnost in kako?

.....

.....

.....

Katero trajnostno prakso, ki si jo izkusil v tem tednu bi lahko bolje uresničeval v vsakdanjem življenju?

- Meatless Monday – Ponedeljek brez mesa
- Pogostejša uporaba javnega prevoza
- Pogostejša uporaba kolesa ali električnega kolesa
- Manjša uporaba plastike za enkratno uporabo
- Večja izbira hrane lokalnega izvora
- Domači sadni in zelenjavni vrt
-
-

KARIERNA MAPA

IZMENJAVA NA ZNANSTVENEM LICEJU
FRANCE PREŠEREN, 19. do 23. SEPTEMBER
2022

Z ROKO V ROKI
VZTRAJNOSTNO
ŠIRIMO OBZORJA

Ime in priimek:

V času izmenjave si sodeloval/-a pri različnih aktivnostih. Za vsako aktivnost zapiši najbolj dragoceno spoznanje. Urejeno karierno mapo lahko poleg ostalih aktivnosti šola in učitelji vrednotijo v času tvojega izobraževanja pri različnih predmetih, praksi ali interesnih dejavnostih.

Delavnica o reciklaži papirja

.....

.....

.....

Obisk trgovine z mednarodnimi ročnimi izdelki "Altroconsumo"

.....

.....

.....

Biotska pestrost v deželnem naravnem rezervatu Isola della Cona

.....

.....

.....

Voden ogled Miramarskega parka in grada

.....

.....

.....

Učna pot v Križu, kraški pojavi in klasifikacija odpadkov v naravi

.....

.....

.....

Jadransko morje in cilji trajnostnega razvoja: raziskovalni center OGS

.....

.....

.....

Novinarska delavnica: pisanje člankov in priprava intervjujev

.....

.....

.....

Sodelovanje v ansamblu Zeleni SljAj

.....
.....
.....

Izračun ekološkega odtisa: pomen za vsakega izmed nas

.....
.....
.....

Trst in znanost: obisk znanstvenega sejma Trieste NEXT

.....
.....
.....

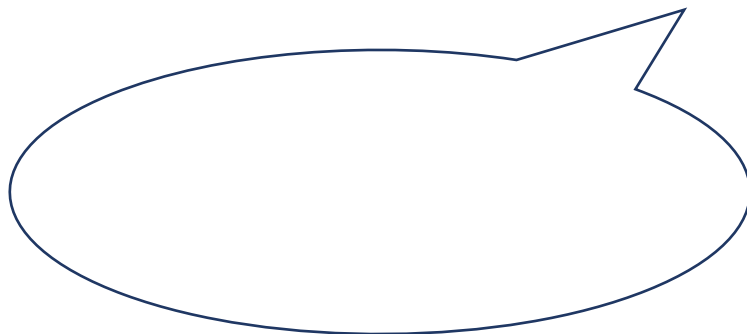
Kako in komu boš razširjal spoznanja, ki si jih dobil na izmenjavi?

--	--	--

Zapiši 3 stvari, kjer si ti najbolj pripomogel, da je bilo srečanje uspešno izpeljano.

--	--	--

Če bi z eno besedo ali besedno zvezo opisal to izmenjavo, katera bi bila ta beseda?

Eden od ciljev projekta je tudi, da dijakom na matični šoli pri znano mobilnost pri določenih predmetih ali dejavnostih. Kje (pri katerem predmetu, dejavnosti, praksi ...) boš ti uveljavljal mobilnost in kako?

.....
.....
.....

Katero trajnostno prakso, ki si jo izkusil v tem tednu bi lahko bolje uresničeval v vsakdanjem življenju?

- Uporaba recikliranega papirja
- S kupovanjem čim večjega števila izdelkov iz naravnih materialov
- Brezmesna prehrana ali prehrana z manj mesa
- Manjša uporaba plastike za enkratno uporabo
- Skrb, da ne proizvajam mikroplastičnih delcev
- Večja izbira hrane lokalnega izvora
- Skrb, da odpadki sploh ne nastanejo
- Z uporabo javnih mestnih prevoznih sredstev, s kolesom ali peš
- Skrb za dobro počutje drugih in sebe
-

KARIERNA MAPA

IZMENJAVA NA ZG in ZRG za Slovence

17. do 22. SEPTEMBER 2023

Z ROKO V ROKI
VZTRAJNOSTNO
ŠIRIMO OBZORJA

Ime in priimek:

V času izmenjave si sodeloval/-a pri različnih aktivnostih. Za vsako aktivnost zapiši najbolj dragoceno spoznanje. Urejeno karierno mapo lahko poleg ostalih aktivnosti šola in učitelji vrednotijo v času tvojega izobraževanja pri različnih predmetih, praksi ali interesnih dejavnostih.

Celovec – trajnostno mesto

.....
.....
.....

Celovec – trajnostne trgovine ali HTL in Smart Climate Lab

.....
.....
.....

Hidroelektrarna cenovno dostopna in čista energija

.....
.....
.....

Soteska Čepa – naravne katastrofe in podnebne spremembe

.....
.....
.....

Ogled vodnega rezervoarja in pomen čiste pitne vode

.....
.....
.....

Družinsko podjetje Sereining v Podnu in pomen zelenega turizma

.....
.....
.....

Gora opic v Landskronu: Palme namesto smrek, opice namesto krav

.....
.....
.....

Izdelovanje glinenih predmetov

.....
.....
.....

Analiza gline

.....
.....
.....

Novinarska delavnica: pisanje člankov in priprava intervjujev

.....
.....
.....

Sodelovanje v glasbeni ali igralski skupini

.....
.....
.....

Kako in komu boš razširjal spoznanja, ki si jih dobil na izmenjavi?

--	--	--

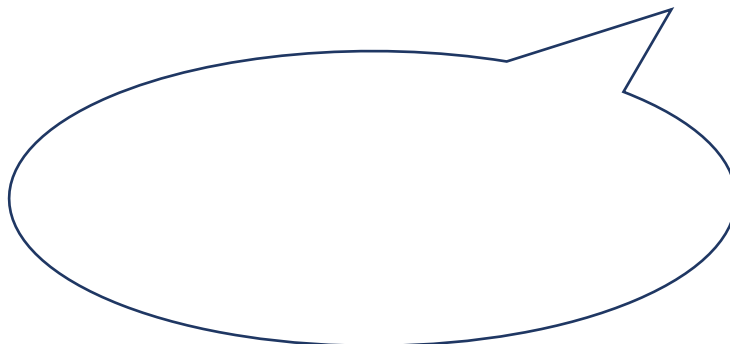
Zapiši 3 stvari, kjer si ti najbolj pripomogel, da je bilo srečanje uspešno izpeljano.

--	--	--

Eden od ciljev projekta je tudi, da dijakom na matični šoli pri znamo mobilnost pri določenih predmetih ali dejavnostih. Kje (pri katerem predmetu, dejavnosti, praksi ...) boš ti uveljavljal mobilnost in kako?

.....
.....
.....

Če bi z eno besedo ali besedno zvezo opisal to izmenjavo, katera bi bila ta beseda?

Katero trajnostno prakso, ki si jo izkusil v tem tednu bi lahko boljše uresničeval v vsakdanjem življenju?

- Uporaba javnih mestnih prevoznih sredstev, s kolesom ali peš
- Uporaba naravnih materialov (npr. glina)
- Brezmesna prehrana ali prehrana z manj mesa
- Manjša uporaba plastike za enkratno uporabo
- Zeleni ali trajnostni turizem
- Večja izbira hrane lokalnega izvora
- Skrb, da odpadki sploh ne nastanejo
- Pitje vode iz pipe in ne kupovanje pijač v plastenki
- Skrb za dobro počutje drugih in sebe
-

PROTOKOL PRIZNAVANJA
MOBILNOSTI DIJAKOV V
SPLOŠNEM
IZOBRAŽEVANJU

Z ROKO V ROKI
VZTRAJNOSTNO
ŠIRIMO OBZORJA

Ime in priimek:

PRIZNAVANJE MOBILNOSTI V SPLOŠNEM IZOBRAŽEVANJU

1. Podatki o dijaku

Ime šole	
Ime in priimek dijaka	
Program	
Letnik	
ime in priimek učitelja, ki koordinira mobilnost na šoli	

2. Podatki o mobilnosti

Datum začetka mobilnosti	
Datum konca mobilnosti	
Ime šole gostiteljice	
Naslov šole gostiteljice	
Naslov projekta	
Ime in priimek učitelja, ki koordinira mobilnost na šoli	

3. Cilji mobilnosti

.....

.....

.....

.....

4. Pridobljene kompetence

	Označite kompetence, ki so bile vključene v mobilnost.	Pričakovana stopnja doseganja		
		Nizka	Srednja	Visoka
Učenje učenja	☐			
Sodelovanje z drugimi	☐			
Osebnostna rast	☐			
Odgovorno državljanstvo	☐			
Podjetnostna kompetenca	☐			
Medkulturna kompetenca	☐			
Naravoslovna kompetenca	☐			
Jezikovna kompetenca	☐			
Digitalna kompetenca	☐			
Trajnostnostna kompetenca	☐			

5. Rezultati mobilnosti

Rezultati, ki so nastali pred mobilnostjo

Čas nastanka	
Opis rezultata	
Vrednotenje učitelja	Kakovost rezultata je nezadovoljiva zadovoljiva dobra zelo dobra odlična

Rezultati, ki so nastali med mobilnostjo

Čas nastanka	
Opis rezultata	
Vrednotenje učitelja	Kakovost rezultata je nezadovoljiva zadovoljiva dobra zelo dobra odlična

Čas nastanka	
Opis rezultata	
Vrednotenje učitelja	Kakovost rezultata je nezadovoljiva zadovoljiva dobra zelo dobra odlična

Rezultati, ki so nastali po mobilnosti

Čas nastanka	
Opis rezultata	
Vrednotenje učitelja	Kakovost rezultata je nezadovoljiva zadovoljiva dobra zelo dobra odlična

Čas nastanka	
Opis rezultata	
Vrednotenje učitelja	Kakovost rezultata je nezadovoljiva zadovoljiva dobra zelo dobra odlična

6. Priznavanje mobilnosti

Obkroži, kje bi želel imeti priznano mobilnost. Lahko izbereš dve možnosti.

	Ime in priimek učitelja	Vrednotenje učitelja	Podpis učitelja
A Priznavanje pri predmetu			
B Priznavanje Obveznih izbirnih vsebin – Samo v Sloveniji:			
C Priznavanje Državlanske vzgoje /Aktivnega državljanstva			
D Priznavanje pri Prečnih kompetencah in usmerjanju (št. ur/90) – Samo v Italiji			
E Drugo:			
F Drugo:			

Dijak je v obdobju od do opravil v okviru mobilnosti ur aktivnosti.

Opombe

.....
.....
.....

Podpis dijaka: _____

Podpis koordinatorske mobilnosti: _____

Kraj, datum: _____

Ime in priimek odgovorne osebe: _____

Podpis odgovorne osebe: _____

Žig